ชื่อเรื่องวิจัย โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล

การจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลชุมชน

ในภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผู้วิจัย วัชรินทร์ บุญรักษา

กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล

ดร.ปณิธี การสมดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล

ปริญญา ปร.ค. (การบริหารการพัฒนา)
สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยของ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง กลมกลืนของโมเดลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) เพื่อยืนยันข้อมูลกับผู้มีส่วน ได้เสียและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย การ วิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและบุคลากรที่ เกี่ยวข้องในการจัดบริการด้านการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาล จำนวน 452 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.97 โดย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมการโครงสร้างและทำการตรวจสอบความสอดคล้อง กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทำการยืนยันข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสุขภาพ ด้านการแพทย์แผนไทยกับผู้มีส่วนได้เสียในการจัดบริการสุขภาพ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) โมเดลการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง คือการจัดการเชิงกลยุทธ์ (β =0.451) การสื่อสารในองค์การ (β =0.302) แรงจูงใจในงาน (β =0.174) กับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (β =0.697) แรงจูงใจในงาน (β =0.098) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาโมเดลสมการโครงสร้างสามารถ อธิบายค่าความแปรปรวนของประสิทธิผลการจัดบริการสุขภาพได้ ร้อยละ 64.70 2) โมเดลการวิจัยมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาค่าสถิติ χ^2 =114.619, df=93, χ^2 /df=1.232, p=0.063, CFI=0.995, TLI=0.992, RMSEA = 0.023,

SRMR = 0.024 3) ผลการยืนยันข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายใน การจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยดังนี้ หน่วยงานในระดับนโยบายโดยเฉพาะ อย่างยิ่งทีมผู้บริหารของโรงพยาบาลชุมชน ควรให้ความสำคัญมุ่งนำการจัดการเชิงกลยุทธ์ นำองค์ประกอบของกลยุทธ์การสร้างความแตกต่าง กลยุทธ์มุ่งเน้น และกลยุทธ์ต้นทุนต่ำ มาปรับปรุงประสิทธิผลองค์การ

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการจัดบริการสุขภาพ, การแพทย์แผนไทย, โรงพยาบาลชุมชน

SAN ESPENSENCE DE LE PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PRO

TITLE Causal Relationship Model of Factors Influencing an

Effectiveness Of Thai Traditional Medicine Health Services of

the Community Hospitals in the Upper Northeast

AUTHOR Watcharin Boonruksa

ADVISORS Assoc. Prof. Dr. Jitti Kittilertpaisarn

Dr. Panitee Karnsomdee

Asst. Prof. Dr. Chardchai Udomkijmongkol

DEGREE Ph.D. (Development Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2019

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to construct the causal relationship model of factors which influenced the effectiveness of Thai traditional medicine health services of the community hospitals located in the upper Northeast, 2) to examine the consistency between the constructed model and the empirical data, 3) to confirm the information to the stakeholders as well as to propose the policies on managing Thai traditional medicine services. A mixed methods research approach was adopted for the investigation. Using the questionnaire whose reliability was 0.97, the data was collected from 452 administrators and staff of Thai traditional medicine health services. Causal relationships were analyzed by the structural equation of the model to determine and confirm its consistency with the empirical data. Then, the policies on the traditional health services were proposed to the stakeholders.

The study yielded these results:

1. The variables which directly influenced the research model included the strategic management ($m{\beta}=0.451$), the organization's internal communication ($m{\beta}=0.302$), and work motivation ($m{\beta}=0.174$). The variables which indirectly influenced the research model consisted of transformational leadership ($m{\beta}=0.697$) and work motivation ($m{\beta}=0.098$). When considering the structural equation of the

model, it was found that the Thai traditional medicine health services had the variance of its effectiveness at 64.70%.

- 2. The research model had its consistency with its empirical data. (x^2 =114.619, df = 93, x^2 /df=1.232, p=0.063, CFI=0.995, TLI=0.992, RMSEA=0.023, SRMR=0.024).
- 3. The data confirmation had been projected to the stakeholders together with the policy proposals. It was recommended that the community hospitals' administrators in particular should perceive and comprehend the importance of using the strategic management. The elements of these strategies should be taken to improve the effectiveness of the organizations: differentiation strategy, focus strategy, and low cost strategy.

Keywords: Effectiveness of health care service, Thai traditional medicine, community hospital